

**Форми і методи освітньо-
пізнавальної діяльності
музеїв України
(за матеріалами проекту
«Музейна педагогіка»)**

*Лариса Гайда,
Педагогічний музей України*

ՀԱՅԿԱՅԻՆ
ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԿՈՒՆԵՐԱԿ

- **Музейна педагогіка** — галузь діяльності, що здійснює передачу [культурного досвіду](#) на основі міждисциплінарного та поліхудожнього підходу через [педагогічний процес](#) в умовах [музейного середовища](#).
- **Музейна педагогіка** — це [наукова дисципліна](#) на стику музеєзнавства, педагогіки та психології, що розглядає музей як освітню систему.
- **Музейна педагогіка — напрям музейної діяльності і наукова дисципліна.**

**Електронний ресурс «Музейна педагогіка»
на сайті Педагогічного музею України
засновано у 2014 році.**

Відкриття виставки «Київ Сухомлинського» (до 99-ї річниці від дня народження педагога)

Виставка «Фонотека: навчальний вініл» доступна для відвідувачів протягом літа

- Електронна бібліотека
- Освітні програми музеїв
- Навчальні програми для гуртків
- Матеріали конференцій, семінарів
- Шкільні музеї
- Меморіальні музеї при навчальних закладах України
- Музейні експедиції

«Фонотека: навчальний вініл»

Відкриття виставки книга 1917 –

ПЕДАГОГІЧНИЙ МУЗЕЙ УКРАЇНИ

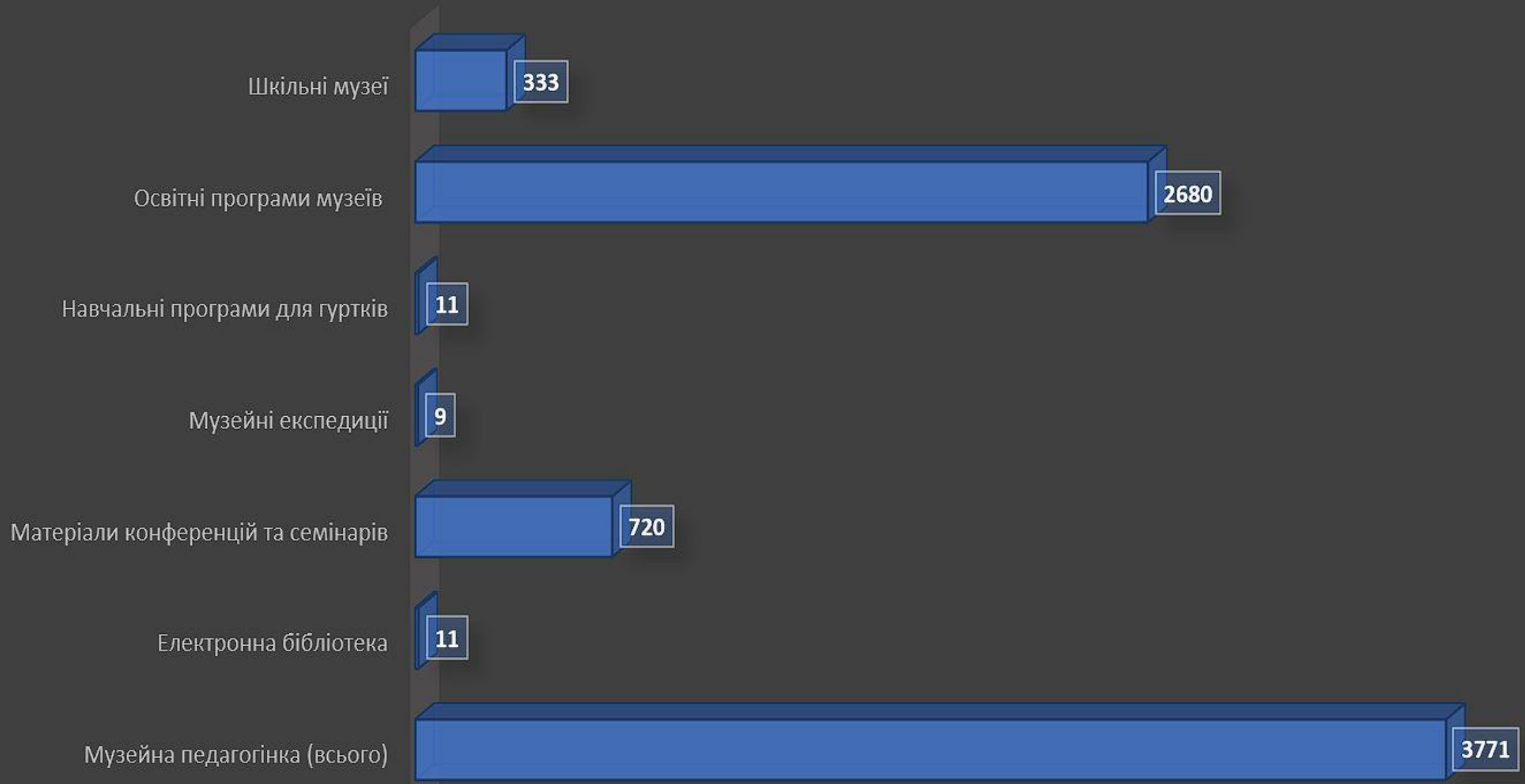
...ТИ - 2018

POPULAR RECENT

«Спадщина Васи Сухомлинського: аспекти»: підсумок секції

Posted on Октябрь 23, 2016

ЧИСЛО ПУБЛІКАЦІЙ

Завдання розділу «Освітні програми»

- Продемонструвати потенційні можливості використання музейних колекцій педагогами для різних цільових груп, для комунікації музейників і педагогів.
- Обмін досвідом працівників музеїв різних форм власності та профілів, популяризація їхніх освітньо-пізнавальних програм.
- Створення своєрідної фактологічної бази для моніторингу і досліджень сучасних форм і методів роботи музеїв з дітьми і молоддю.

Це перша спроба такої презентації - представлені матеріали за даними у соціальних мережах не відображають повної картини, але прослідковуються ТЕНДЕНЦІЇ.

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ МУЗЕЇВ

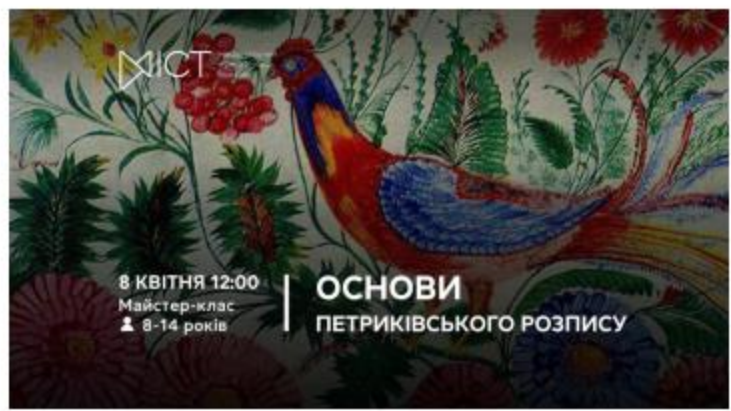

Інтерактивна екскурсія-знайомство з Українським Парнасом

POSTED ON 4TH АПРЕЛЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Музей видатних діячів української культури запрошує в гості до видатних діячів української культури! Для дітей шкільного віку ми підготували інтерактивну екскурсію-знайомство з Українським Парнасом. Наприкінці XIX — початку XX ст. на Маріїнсько-Благовіщенській вулиці (сьогодні вулиця П.Саксаганського)

ні українські родини:

Майстер-клас «Основи петриківського розпису»

POSTED ON 4TH АПРЕЛЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Національний музей історії України. Ви давно прагнули відкрити у своїй дитини новий талант? Тоді запрошуємо вас 8 квітня 2023 р. долучитися до нового майстер-класу «Основи петриківського розпису». «Петриківка» – це справжній бренд українців! Діти поринуть у світ створення фантастичних рослинних орнаментів і небувалих квітів! На занятті дізнаються про історію села Петриківка, легенди про

POPULAR RECENT RANDOM

Музейників навчають проводити захоплюючі театралізовані екскурсії

Posted on 16 феврала, 2018

Posted by Валентина Єфімова

Інтерактивна лекція та педагогічна консультація «Вальдорфська педагогіка»

Posted on 30 октября, 2017

Posted by Валентина Єфімова

Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.06.2016 № 689 «Про затвердження рішення комісії МОН з присвоєння звання «Зразковий музей»

Posted on 24 июня, 2016

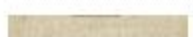
Posted by admin

Г. Сковорода і М. Лисенко – генії українського духу

Posted on 7 ноября, 2022

Posted by Валентина Єфімова

Традиції народного

Приходите самі

Творча гра для дітей «Написатор»

POSTED ON 4TH АПРЕЛЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Музей воєнного дитинства. Приходьте самі і запрошуйте друзів на Творчу гру для дітей «Написатор»! 5 квітня 2023 р. у Кракові разом з українською дитячою письменницею Halyna Tkachuk ми проведемо гру, що допомагає дітям створювати власні історії, фантазувати і проявляти свою креативність. А, звісно, у будь-які ігри найкраще грати з друзями. Тож, запрошуйте своїх знайомих і [...]

Захоплюючі майстер-класи «Закликаємо весну разом»

POSTED ON 4TH АПРЕЛЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Вишгородський історико-культурний заповідник запрошує на захоплюючі майстер-класи «Закликаємо весну разом» у Музей давньоруського гончарства. Разом із науковими співробітниками ми розучимо веснянки, що виконували під час весняних обрядів. Веснянки мали особливу роль – вони закликали весну і добрий врожай. Вивчимо народні обрядові танці та ігри, а вдалим завершенням святкування приходу весни стане виготовлення власної ляльки-мотанки «Веснянки» [...]

Апрель 2023

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ПЕДАГОГІЧНІ ЦИТАТИ

Від правильного виховання дітей залежить добробут всього народу

— Д. Локк

ХМАРКА

Інтерактивна екскурсія «Спіймати Сквороду»

POSTED ON 4TH АПРЕЛЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Музей Шевченка запрошує 1 квітня 2023 р. батьків із дітьми на інтерактивну екскурсію «Спіймати Сквороду». На екскурсії виставкою, що присвячена Григорію Сквороді, ви дізнаєтеся найцікавіші факти із життя мандрівного філософа, прослідуйте маршрутами його подорожей і зазнаєте усіх принад подорожніх реалій того часу. Ви побуваєте у ролі учня, мандрівника та учителя XVIII століття, поговорите латинською мовою, спробуєте [...]

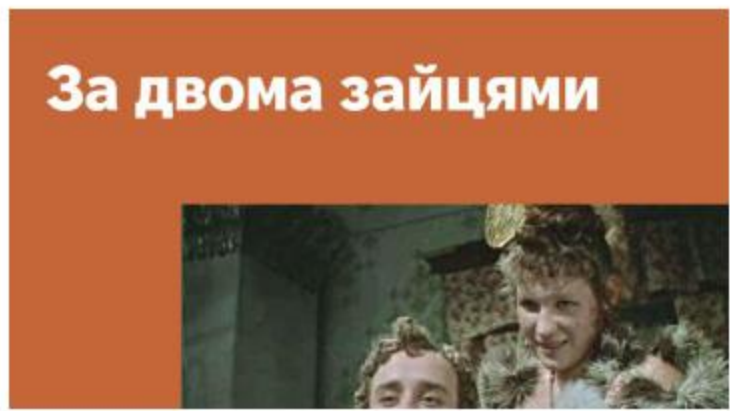
Діти невинні жертви війни

POSTED ON 4TH АПРЕЛЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Національний музей історії України у Другій світовій війні. 26 березня 2023 р. у просторі мультимедійного проекту «Діти...» ми ще раз нагадали Всесвіту про невинні жертви війни. На жаль, росія і надалі завдає терористичних ударів, руйнує наше життя, поривається стерти майбутнє. Ми вшанували пам'ять тих, хто вже не розгорне підручника, не озветься до вчителя чи однокласника. Станом [...]

музею Конференції Конференції та семінари Мистецький арсенал Музейна педагогіка Музеї Дніпра Музеї Львова Музеї педагогів Новини Новини Педагогічного музею Освіта у музеї Освітні програми Педагогічна мапа Києва Різдво у музеї Свята у музеї Сухомлинський Сухомлинський_серед_зірок аудіофонди_педмузею вебінари ВіДЕО доступні_фонди_пму доступні фонди діти і музей конференція краєзнавчий музей краєзнавчі музеї майстер-клас матеріали конференцій та семінарів музей для дітей музейні знахідки музей і діти музей і школа музеї Києва музеї Харкова освітні програми музеїв скворода 300 шкільний музей ШКІЛЬНІ МУЗЕЇ ювілеї книжкових та періодичних видань ювілеї педагогів

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ МУЗЕЇВ

Інтерактивна лекція-презентація «За двома зайцями»

POSTED ON 26TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Музей видатних діячів української культури. Друзі, у нашій душі Везувій так і клекотить! Адже ми підготували для вас нову захопливу лекцію «За двома зайцями». Тож запрошуємо вас на недільне чаювання до Віталії заможних киян. Під час інтерактивної презентації ви прогуляєтеся мальовничими вуличками старого Подолу та дізнаєтеся яскраві подробиці

pmu.in.ua/museum_pedagogics/lecture-8/ торії невмирущої комедії.

Майстер-клас з діагностування мінералів

POSTED ON 26TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

1 квітня 2023 р. Мінералогічний музей імені Євгена Лазаренка запрошує юних поціновувачів мінералогії на майстер-клас з діагностування мінералів! Навчимося визначати зовнішні (макроскопічні) властивості мінералів: колір, колір риси, прозорість, блиск, спайність, злом, твердість, магнітність. Дізнаємося, як за допомогою досліджень цих властивостей проводиться первинна діагностика мінералів.

POPULAR RECENT RANDOM

Як провести виховний захід на тему боїв під Крутами

Posted on 30 января, 2018
Posted by Валентина Єфімова

Залужний Олександр Самійлович: педолог, педагог, науковець

Posted on 10 декабря, 2011

Posted by admin

Екскурсія «Новий рік в музеї» за участі мережі продуктивних магазинів «АТБ-Маркет»

Posted on 1 января, 2016

Posted by admin

Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.06.2016 № 689 «Про затвердження рішення комісії МОН з присвоєння звання «Зразковий музей»

Posted on 24 июня, 2016
Posted by admin

Освітні програми Transl

Хотите сделать Opera своим повседневным браузером? [Как я могу это сделать?](#)

Да, установить в качестве браузера по умолчанию

Підліткова Рада Мистецького арсеналу

POSTED ON 26TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФИМОВА

Протягом трьох місяців у Мистецькому арсеналі працює нова Підліткова Рада. За результатами open-call відділ освітніх програм відібрав 8 учасниць, аби допомогти їм отримати досвід волонтерства на культурно-мистецьких та освітніх подіях, навчити створювати власні проекти та надати можливість попрацювати в креативній команді. «Унікальний досвід, неймовірно круті колеги, цінні інсайти, атмосфера творчості – це точно про Підліткову [...]

Серія майстер-класів «Великодній кошик»

POSTED ON 26TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФИМОВА

Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького. Дорогі наші музейні друзі! Запрошуємо на серію майстер-класів «Великодній кошик»! З 27 до 31 березня 2023 року чекаємо вас у нашій творчій майстерні. Отож, ми підготували для Вас: майстер-клас з виготовлення великодньої свічки, а також робимо весняну пташку з ниток; виготовляємо серветку-покривець на великодній кошик у техніці вибійки; [...]

Апрель 2023

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ПЕДАГОГІЧНІ ЦИТАТИ

У «діаманта» все від Бога і нічого від середнього навчального закладу

— Дон Амінадо

ХМАРКА

«Школа екскурсовода» у Каразінському

POSTED ON 26TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

У Каразінському стартувала «Школа екскурсовода» для студентів другого курсу історичного факультету. Програмою передбачені лекції з теорії та практики екскурсійної справи, риторики, етики екскурсовода. На спеціальних заняттях студенти отримують практичний досвід з підготовки й організації екскурсії, підготують та апробують екскурсії з історії університету та Харкова. Цей проект навчить студентів робити якісні

Майстер-клас з музейної археології

POSTED ON 26TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Перший майстер-клас з музейної археології у першому класі Ліцею № 2 Дрогобицької міської ради від заповідника «Нагуевичі». Усім добре відомо, що археологія одна із найцікавіших наук, методика котрої манить своїми скарбами різні вікові категорії громадськості України. Також відомо і про наукові зацікавлення у цій галузі і самого Івана Франка, який був популяризатором скарбів української археологічної [...]

музею Конференції Конференції та семінари Мистецький арсенал Музейна педагогіка Музеї Дніпра Музеї Львова Музеї педагогів Новини Новини Педагогічного музею Освіта у музеї Освітні програми Педагогічна мапа Києва Різдво у музеї Свята у музеї Сухомлинський Сухомлинський_серед_зірок аудіофонди_педмузею вебінари ВіДЕО доступні_фонди_pmu доступні фонди діти і музей конференція краєзнавчий музей краєзнавчі музеї майстер-клас матеріали конференцій та семінарів музей для дітей музейні знахідки музей і діти музей і школа музеї Києва музеї Харкова освітні програми музеїв сковорода 300 шкільний музей ШКІЛЬНІ МУЗЕЇ ювілеї книжкових та періодичних видань ювілеї педагогів

Хотите сделать Орега своим повседневным браузером? [Как я могу это сделать?](#)

Да, установить в качестве браузера по умолчанию

«Лесин квітник» Національного музею літератури України

POSTED ON 19TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Давня плідна співпраця єднає наш колектив із педагогами та вихованцями знаної Київської гімназії № 117 імені Лесі Українки. Традиційно особливі зустрічі у нас відбуваються аби пошанувати «стоголосу пісню Лесі Українки». І ось галасливі, ніби весняні пташки, діти молодших класів разом із батьками та вчителями прийшли до музею аби показати підготовлену ними виставу «У дитячому колі». [...]

Інтерактивна екскурсія «Археологічна експедиція для дітей»

POSTED ON 19TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

19 березня 2023 р. МВЦ Музею історії міста Києва запрошує діток на унікальну дитячу екскурсію під час якої юні дослідники дізнаються, хто такі археологи та чому вони не мають жодного відношення до динозаврів; що таке археологічний розкоп, як жили кияни 1000 років тому, а ще потримають в руках справжні артефакти Русі! Наприкінці екскурсії відправляться на [...]

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ПЕДАГОГІЧНІ ЦИТАТИ

З уроків деяких педагогів ми здобуємо лише вміння сидіти прямо

— В. Катажинський

ХМАРКА

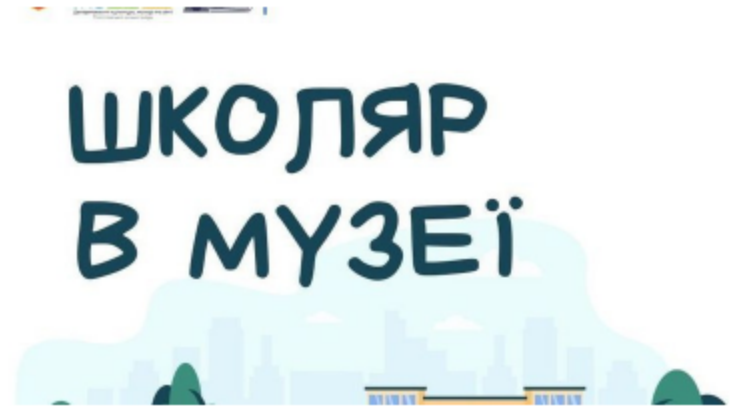
30подій_ПедагогічнийМузей_Україні
30років_незалежності_України Виставки Анонси виставок
Віртуальні виставки Заходи Педагогічного музею Конференції Конференції та

Майстер-клас з малювання у техніці «Кляксографія»

POSTED ON 19TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Вінницький обласний краєзнавчий музей. Шановні друзі, 19 березня 2023 р. запрошуємо Вас на майстер-клас з малювання у техніці «Кляксографія». Ви спробуєте свої сили в унікальній техніці, де не важливі ваші навички малювання, адже тут все залежатиме від підбору кольорів і Вашої креативності! Просимо всіх, хто зареєструвався, та з якоїсь причини не зможе відвідати екскурсію, зняти [...]

Школяр в музеї

POSTED ON 19TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Школярів Полтавської міської територіальної громади з метою організації змістовного дозвілля під час весняних шкільних канікул запрошуємо відвідати на пільговій основі музеї базової мережі закладів культури Полтави, а саме: ДІКЗ «Поле Полтавської битви»; художній музей (галерея мистецтв) ім.М.Ярошенка; літературно-меморіальний музей І.Котляревського; Музей-садиба І.П.Котляревського; літературно-меморіальний музей В.Г.Короленка; літературно-меморіальний музей Панаса Мирного. Акція триватиме з 25 березня до [...]

- педагогіка Музеї Дніпра Музеї Львова Музеї педагогів Новини **Новини** Педагогічного музею Освіта у музеї Освітні програми Педагогічна мапа Києва Різдво у музеї Свята у музеї Сухомлинський Сухомлинський_серед_зірок аудіофонди_педмузею вебінари **ВІДЕО** доступні_фонди_пму доступні фонди діти і музей конференція краєзнавчий музей краєзнавчі музеї майстер-клас матеріали конференцій та семінарів музей для дітей музейні знахідки музей і діти музей і школа музеї Києва музеї Харкова освітні програми музеїв скворода 300 шкільний музей **ШКІЛЬНІ МУЗЕЇ** ювілей книжкових та періодичних видань **ювілей педагогів**

Музейна школа писанкарства «Чарівний писачок»

POSTED ON 19TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Волинський краєзнавчий музей. Музейна школа писанкарства «Чарівний писачок» запрошує дітей та дорослих з 27 березня по 13 квітня виготовити власні писанки до Великодня традиційним восковим розписом та не тільки. На заняттях ви навчитеся: розписувати яйця восковою технікою; створювати писанки восковими олівцями; декорувати яйця відбитками свіжого листа; розписувати та

Патріотична година, присвячена Дню українського добровольця

POSTED ON 19TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

14 березня 2023 р. у залі відділу новітньої історії Тернопільського обласного краєзнавчого музею відбудеться патріотична година, присвячена Дню українського добровольця. В програмі буде проведено екскурс з історії добровольчих формувань українських військових формацій ХХ століття, зокрема, легіону Українських Січових Стрільців, вояків Української Повстанської Армії, Сил оборони України періоду російсько-

фарбами; робити декупаж [...]

візьмуть участь [...]

Запрошуємо до нового ютуб-каналу «Казки в музеї»

POSTED ON 19TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Черкаський обласний краєзнавчий музей запрошує до нового ютуб-каналу «Казки в музеї», ініціаторка – черкаська журналістка Тетяна Очеретяна. Науковий консультант – завідувачка відділу етнології Вікторія Наумчук. Одяг (репліки) – майстрині Наталія Крамна-Таран та Катерина Миронюк. Прикраси (репліки) – Юрій Коваленко. Відео та монтаж – Олександр Стрельчук.

Благодійна прем'єра музичної вистави «Кінь без Лицаря – Лицар без Коня»

POSTED ON 19TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

17 березня 2023 р. у Музей Сучасного Українського Мистецтва Корсаків відбудеться благодійна прем'єра музичної вистави «Кінь без Лицаря – Лицар без Коня». Актори: творча Studio Natali Zhuravlova, режисерка: Анастасія Казмірчук, тренерка з вокалу: Анастасія Ровецька. «Іноді бувають моменти коли хочеться

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ МУЗЕЇВ

Театралізована екскурсія-дійство «День з ніччю рівняється – свято наближається!»

POSTED ON 12TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Національний музей історії України. 20 березня – день весняного рівнодення! Саме в цей час весна повністю вступає в свої права. Сонце і тепло перемагають над злими духами Зими. А після рівнодення люди починали готуватись до сільськогосподарських робіт. Для нас – це звичайний день у календарі. А для давніх людей

«Читаємо Шевченка» – літературне рандеву

POSTED ON 12TH MARCH 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Хмельницький обласний краєзнавчий музей. «Читаємо Шевченка» – літературне рандеву з такою назвою на честь пам'ятних днів відомого діяча було проведено науковцями музею для учнів СЗОШ №1. Завдяки фахівцям, школярі знайшли відповіді на безліч запитань, зокрема, що у спадок нам залишив Пророк, яким було його ампула; коли вперше було видано «Кобзар»; чи був Тарас у нашому [...]

POPULAR RECENT RANDOM

Дітям про громадянство людей, рослин і тварин

Posted on 8 января, 2019
Posted by Валентина Єфімова

ЛІМ у музеї Грушевського

Posted on 3 июня, 2019
Posted by Валентина Єфімова

II Міжнародна наукова культурологічна конференція «Управління культурними проектами і креативна індустрія»

Posted on 30 января, 2018
Posted by Валентина Єфімова

30 подій: Педагогічний музей – Україні. До 30-ї річниці незалежності України: подія 5

Posted on 23 марта, 2021
Posted by Валентина Єфімова

Науково-краєзнавча конференція «Роль педагогів у формуванні національної свідомості»

Діяльність музейного хабу Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. Яворницького

POSTED ON 30TH ЯНВАРЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

21 січня 2023 р. у стінах музейного хабу відбулося заняття для дітей 1-го класу. Навіть в такий важкий воєнний час є вчителі, які знаходять можливість привести дітей в музей, щоб вони дізналися про звичаї, вірування, побут наших предків. Дякуємо Юлії Марченко, вчительці 1-А класу ЗНЗ №79, за зусилля, які допомагають дітям краще пізнати свою історію. [...]

Робота журі обласного конкурсного відбору Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти Хмельниччини

POSTED ON 30TH ЯНВАРЬ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Для Хмельницького обласного краєзнавчого музею знаменно, що щорічно до роботи журі обласного конкурсного відбору Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти міста та області «Край, в якому я живу». Хмельницький обласний центр туризму та краєзнавства запрошує завідувача відділу історії Ніну Стрижак та завідувача відділу інформації та маркетингу Оксану Мельничук

педагогів **Новини** **Новини**
Педагогічного музею Освіта у музеї
Освітні програми Педагогічна мапа Києва
Різдво у музеї Свята у музеї Сухомлинський
Сухомлинський_серед_зірок аудіофонди_педмузею
вебінари **ВІДЕО** доступні_фонди_пму доступні фонди діти і музей конференція краєзнавчий музей краєзнавчі музеї майстер-клас матеріали конференцій та семінарів музей для дітей музейні знахідки музей і діти музей і школа музеї Києва музеї Харкова освітні програми музеїв скворода 300 шкільний музей **ШКІЛЬНІ МУЗЕЇ** ювілей книжкових та періодичних видань ювілей педагогів

Майстер-клас зі створення зачісок із скроневими кільцями

POSTED ON 12TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Музей Києва запрошує 12 березня 2023 р. на майстер-клас зі створення зачісок із скроневими кільцями у рамках виставки «Made in Kyiv. Археологія повсякдення». Майстер-клас проводитиме Леся Ткачук – відома дослідниця давніх ремесел та вбрання давнього Києва. На майстер-класі ви дізнаєтеся: які зачіски були популярними серед модниць княжого Києва, що вони були [...]

Освітньо-пізнавальна програма «Давній Київ: хто, де, коли?»

POSTED ON 12TH MАРТ 2023 BY ВАЛЕНТИНА ЄФІМОВА

Національний заповідник «Софія Київська» 11 березня 2023 р. запрошує дітей та батьків у захоплюючу віртуальну мандрівку давнім Києвом. На освітньо-пізнавальній програмі «Давній Київ: хто, де, коли?» будемо знайомитись із справжнім шедевром, створеним відомою українською художницею Галиною Севрук, – великим керамічним панно «Місто на семи горбах», на якому «оживає» історія нашої

технології в освітній процес: історія та сьогодення»

Posted on 13 февраля, 2023
Posted by Валентина Єфімова

Апрель 2023

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ПЕДАГОГІЧНІ ЦИТАТИ

Дітей треба вчити тому, що знадобиться їм, коли вони виростуть

— Аристип

Висновки

- Музеї України активну шукають варіанти й форми комунікації з цільовими категоріями: діти, школярі, студенти, педагоги, батьки.
- У своїх спробах розробки методів пізнання світу, його матеріальної та духовної складових, використовують традиційні, віртуальні та змішані форми діяльності.
- Музейники опановують зміст новітніх наукових досліджень у галузях педагогіки та музеології, знайомляться з досвідом роботи колег, беруть участь у фахових зібраннях.
- У музейно-освітньому просторі збільшилась присутність освітніх програм, які активно популяризуються у соціальних мережах.
- Цікаво почали просувати свій контент освітні центри Верховної Ради, Уряду та Національного банку України, Музеї науки та створені при музеях просвітницькі відділи.